WP3 – ACTIVITEITEN VAN DE POWERPACK TOOLKIT

Sociaal welzijn:

Stop – Denk na – Handel

Co-funded by the European Union

Gefinancierd door de Europese Unie. De geuite standpunten en meningen zijn echter uitsluitend die van de auteur(s) en weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap voor Onderwijs en Cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kunnen hiervoor aansprakelijk worden gesteld. Projectnummer: 2024-1-NL01-KA220-SCH-000252923

1. Algemene informatie

Welzijnsdimensie: sociaal-emotioneel welzijn, empathie, verantwoordelijke besluitvorming
Doelgroep: 6-12 jaar
Activiteitsvorm: groepsdiscussie, scenario-gebaseerd leren, interactieve reflectie
Duur: 30-45 minuten
Groepsgrootte: hele klas of kleine groepjes voor discussie
Transversale aanpak: bevordert kritisch denken, empathie, besluitvorming en verantwoordelijk sociaal gedrag, en verbindt sociaal-emotioneel leren met het oplossen van problemen uit het dagelijks leven in verschillende vakken en contexten.

2. Leerdoelen

- Herkennen wanneer iemand hulp of ondersteuning nodig heeft.
- Identificeer veilige en gepaste acties als omstander.
- Pas het Stop-Denk-Handel-model toe op situaties uit het dagelijks leven.
- Ontwikkel empathie en het vermogen om je in anderen te verplaatsen.
- Verbeter je communicatieve vaardigheden, kritisch denkvermogen en sociale probleemoplossend vermogen.

3. Benodigde materialen

- scenario-kaarten (met plagen, uitsluiting of conflict)
- whiteboard of flipchartpapier
- markeringen
- timer (voor rondes waarin snel denken vereist is)
- notitieboekjes of werkbladen (om ideeën op te schrijven)

Co-funded by the European Union

Gefinancierd door de Europese Unie. De geuite standpunten en meningen zijn echter uitsluitend die van de auteur(s) en weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap voor Onderwijs en Cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kunnen hiervoor aansprakelijk worden gesteld. Projectnummer: 2024-1-NL01-KA220-SCH-000252923

4. Activiteitsstappen

Stap 1: Inleiding (5-10 min)
Leg het begrip 'omstander' uit: iemand die een situatie met leeftijdsgenoten opmerkt, maar er zelf niet direct bij betrokken is.
Introduceer het Stop → Denk → Handel-raamwerk:

- Stop: Neem even een pauze en beoordeel de situatie om te voorkomen dat het erger wordt.
- Denk na: Overweeg opties om op een veilige manier hulp te bieden.
- Handelen: Neem de juiste en veilige maatregelen om anderen te ondersteunen.

Stap 2: Scenario-oefening (15-25 min)
Beschrijf een scenario mondeling of met behulp van kaarten. Voorbeelden:

- Een nieuwe student zit alleen aan de lunchtafel.
- Iemand laat per ongeluk zijn boeken vallen en de anderen lachen.
- Een klasgenoot wordt buitengesloten van een spel.

Vraag de leerlingen om de methode Stop → Denk → Handel te gebruiken:

- Stop: Wat gebeurt er? Wie zijn erbij betrokken?
- Denk na: Wat zijn veilige manieren om te helpen? Wat zou de situatie kunnen verbeteren zonder deze te laten escaleren?
- Act: Wat zou je in deze situatie daadwerkelijk doen?

Regels:

- Stel alleen veilige, geweldloze acties voor.
- Respecteer de ideeën van alle groepsleden; er zijn meerdere juiste manieren om te handelen.
- Focus op hulpvaardigheid, inclusiviteit en vriendelijkheid.

Stap 3: Reflectie (5-10 min)
Breng de klas bij elkaar en vraag de groepjes om hun verhaal te delen:

- Een scenario dat ze lastig vonden.
- Acties die ze zouden ondernemen met behulp van het raamwerk.
- Waarom ze voor die acties kozen en hoe die gevolgen kunnen hebben voor alle betrokkenen.

Co-funded by the European Union

Gefinancierd door de Europese Unie. De geuite standpunten en meningen zijn echter uitsluitend die van de auteur(s) en weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap voor Onderwijs en Cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kunnen hiervoor aansprakelijk worden gesteld. Projectnummer: 2024-1-NL01-KA220-SCH-000252923

5. Docentennotities en tips

- Zorg ervoor dat de scenario's een afspiegeling zijn van diverse ervaringen (geslacht, cultuur, vaardigheden).
- Moedig alle leerlingen aan om een bijdrage te leveren; bied alternatieve manieren aan om deel te nemen (tekenen, acteren of mondeling vertellen).
- Dit kan worden gedaan als een klassikale discussie, in kleine groepjes of zelfs als een activiteit in tweetallen.
- Geschikt voor binnen- en buitenruimtes.

Vakoverstijgend gebruik:

- Taal en literatuur: Leerlingen kunnen reflecties schrijven of rollenspelscripts maken.
- Maatschappijleer: Sluit aan bij discussies over empathie, gemeenschap en sociale verantwoordelijkheid.
- Kunst: Illustreer scenario's of "stripverhalen" waarin keuzes volgens het Stop-Denk-Handel-principe worden weergegeven.

6. Reflectieopdracht voor studenten

- Denk eens terug aan een moment waarop je iemand zag die hulp nodig had. Hoe zou je de Stop-Denk-Handel-methode kunnen gebruiken om het verschil te maken?
- Welk onderdeel van de Stop-Denk-Handel-methode vind je het makkelijkst? En welk onderdeel het moeilijkst?
- Hoe voelt het om je voor te stellen dat je iemand op een veilige manier helpt?

Co-funded by the European Union

Gefinancierd door de Europese Unie. De geuite standpunten en meningen zijn echter uitsluitend die van de auteur(s) en weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap voor Onderwijs en Cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kunnen hiervoor aansprakelijk worden gesteld. Projectnummer: 2024-1-NL01-KA220-SCH-000252923

7. Tips voor aanpassing voor kinderen met speciale behoeften

Vereenvoudigde versie (vroege primaire versie / extra ondersteuning):

- Gebruik eenvoudige scenario's (bijvoorbeeld: iemand laat zijn potlood vallen).
- Gebruik visuele hulpmiddelen of kaartjes voor de STOP-DENK-HAND-stappen.
- Geef eerst de tijd voor begeleid overleg met de leerkracht voordat je zelfstandig gaat oefenen.
- Houd de rondes kort en gestructureerd om de aandacht en betrokkenheid vast te houden.

Middelgrote versie (Middelgrote basisschool / meer zelfstandigheid):

- Introduceer complexere sociale scenario's (bijv. uitsluiting, plagen, meningsverschillen).
- Laat leerlingen in kleine groepjes brainstormen over verschillende veilige acties.
- Stimuleer discussie om de opties te overwegen voordat er actie wordt ondernomen.
- Voeg rondes met tijdslimiet of snelle denkrondes toe om de uitdaging en betrokkenheid te vergroten.

Aanpassingen voor leerlingen met speciale behoeften:

- Geef bij elke stap visuele of symbolische ondersteuning.
- Sta rollenspel of tekenen toe om keuzes uit te drukken in plaats van verbale reacties.
- Deel scenario's op in kleinere, beheersbare stappen en geef extra verwerkingstijd.

8. Referenties (methodologische aanpak)

De activiteit is gebaseerd op sociaal-emotioneel leren, ervaringsgericht leren en coöperatieve probleemoplossing, en bevordert empathie, kritisch denken en verantwoordelijke besluitvorming in realistische situaties.

Co-funded by the European Union

Gefinancierd door de Europese Unie. De geuite standpunten en meningen zijn echter uitsluitend die van de auteur(s) en weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap voor Onderwijs en Cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kunnen hiervoor aansprakelijk worden gesteld. Projectnummer: 2024-1-NL01-KA220-SCH-000252923

SOCIALE MEDIAKANALEN

PowerPackProject

power.packproject

PowerPackProject

CONSORTIUM

iNqubator COÖRDINATOR

PARTNERS

ESPLAI SOCIAL

BeTrained Academy

JÓZSEF ATTILA ÁLTALÁNOS ISKOLA CSÍKSZEREDA

SCHOOL'S COOL FRIESLAND

CC BY NC SA

Co-funded by the European Union

Gefinancierd door de Europese Unie. De geuite standpunten en meningen zijn echter uitsluitend die van de auteur(s) en weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap voor Onderwijs en Cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kunnen hiervoor aansprakelijk worden gesteld. Projectnummer: 2024-1-NL01-KA220-SCH-000252923

SCENARIOKAARTEN - eenvoudiger

Een klasgenoot laat zijn kleurpotloden vallen en de anderen lachen.

Iemand zit alleen aan de lunchtafel en ziet er verdrietig uit.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - eenvoudiger

Een vriend wil een spelletje spelen, maar niemand merkt hem op.

Twee leerlingen maken ruzie over een speeltje.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - eenvoudiger

Een leerling wordt gepest omdat hij of zij andere kleding of schoenen draagt.

Iemand is teleurgesteld omdat hij of zij niet in een team is gekozen.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - eenvoudiger

Een vriend is boos omdat hij of zij de schuld krijgt van iets wat hij of zij niet heeft gedaan.

Iemand verspreidt een gerucht over een andere student.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - eenvoudiger

Een leerling voelt zich buitengesloten vanwege zijn of haar uiterlijk of kleding.

Een groepje mensen plaagt iemand omdat die een fout heeft gemaakt in de klas.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - gemiddeld

Iemand kopieert het huiswerk van een andere leerling.

Een leeftijdsgenoot plaatst online een onaardige opmerking over iemand.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - gemiddeld

Iemand probeert vals te spelen tijdens een spel of toets.

Een leerling morst zijn of haar snack en niemand helpt met opruimen.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - gemiddeld

Een leerling wordt gepest vanwege zijn of haar accent of taalgebruik.

Je hoort een klasgenoot een geheim verklappen dat privé had moeten blijven.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - gemiddeld

Twee vrienden hebben een meningsverschil over een teamproject.

Je ziet een student stilzitten, maar er verdrietig en teruggetrokken uitzien.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - gemiddeld

Iemand weigert een leeftijdsgenoot bij een groepsactiviteit te betrekken.

Een klasgenoot stoot per ongeluk iemands kunstwerk omver en vernielt het.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - geavanceerd

In een groepschat wordt een klasgenoot belachelijk gemaakt die niet in de chat zit.

Iemand filmt stiekem een student terwijl hij iets gênants doet en is van plan de video te publiceren.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - geavanceerd

Een leerling maakt een stereotyperende grap over iemands cultuur of identiteit.

Een klasgenoot daagt iemand uit om "voor de lol" een schoolregel te overtreden.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - geavanceerd

Een populaire leerling maakt iemand in het openbaar belachelijk, en anderen lachen mee.

Twee vrienden verwachten dat je partij kiest in hun conflict.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - geavanceerd

Een nieuwe leerling wordt genegeerd tijdens groepswerk.

Je merkt dat een collega herhaaldelijk negatieve reacties krijgt op sociale media.

Co-funded by the European Union

SCENARIOKAARTEN - geavanceerd

Een klasgenoot deelt persoonlijke informatie over iemand zonder toestemming.

Een vriend zet je onder druk om antwoorden te delen tijdens een toets.

Co-funded by the European Union